

Til kommunestyret i Os kommune

NOTAT FRA KOMITÈEN FOR UTREDNING AV FREMTIDIG SKOLESTRUKTUR – KOMMENTARER TIL HØRINGSPROSESS OG KONKLUSJONER

Om høringsprosessen

I kommunestyrets møte 17.06.21 ble det blant annet gjort vedtak om at «komiteen arbeider videre med alle høringsinnspill for å svare ut spørsmål systematisk til saksutredningen til kommunestyremøte 21. oktober.»

I saksutredningen til kommunestyret i september er oversikt over de offentlige høringsinstansene gjengitt. Komiteen vurderer det som unødvendig å kommentere de enkelte innspillene i denne oversikten. Mange av spørsmålene som er reist er i stor grad belyst og svart ut i prosessen etter junimøtet gjennom grendemøter og dialogmøter mellom administrasjon/politisk ledelse og en del av de organer som ha avgitt uttalelser.

To av uttalelsene i høringen fram til juni har komiteen gitt tilbakemelding på.

I kommunestyresaken i juni foreligger en totaloversikt over de høringsuttalelsene som er kommet inn, - hele 406 svar i digital spørreundersøkelse, 27 svar fra ulike grupper inkl offentlige høringsinstanser, 13 høringsssvar er avgitt av enkeltpersoner. Det er verdt å merke seg at det foreligger frie kommentarer i en god del av de digitale svarene.

I perioden med forlenget høringsfrist er det kommet inn kun to uttalelser. I møtet i kommunestyret 23.09 ble det kommentert at det var viktig at høringsuttalelsers avsendere var kjent og at uttalelsene ble kommentert i den grad det ble stilt spørsmål som krevde svar.

De to nevnte uttalelsene er besvart.

Vedtaket om at komiteen utarbeider et notat som følger saken til behandling 21.10 ble gjentatt.

Komiteen mener at prosessen som helhet betraktet har vært grundig og har involvert bredt. Riktignok la koronarestriksjoner noen begrensninger på møteaktivitet i en tidlig fase. Komiteen er også godt fornøyd med administrasjonens innsats. Det er lagt inn et utall av timer til utarbeiding av faktagrunnlag, forberedelser til og gjennomføring av høring. Dokumentasjon på hjemmeside og skriving av saksutredninger er det medgått mye ressurser til. Totalt sett har kanskje skolesaken

I en sak som involverer så mye følelser og nokså motsatte interesseposisjoner er det vanskelig å etablere en objektiv sannhet eller en fasit. Prediksjoner eller trendframskrivninger/prognoser vil alltid ha elementer av usikkerhet i seg. Når det gjelder kommunenes økonomiske rammevilkår (jfr inntektssystemets virkemåte og tverrpolitisk vektlegging av forutsigbarhet) og folketallsframskrivninger, har utviklingen over mange år vist at dette er faktorer med stor prediksjonskraft og at de derfor er vanskelig å se bort fra i en sak som denne.

Konklusjoner

Bildet som dannes er enkelt sagt svært polarisert. De som forsvarer opprettholdelse av egen skole i Dalsbygda (alternativt friskoleetablering) eller har sterke relasjoner til Dalsbygda på en side. På den andre siden de som mener at ei skole er det beste fordi elevtallet etter mange års nedgang nå er så lavt at det økonomiske grunnlaget for nåværende skoledrift ikke er til stede. Åpenbart har dette argumentet størst nedslag i det resterende av Os utenom Dalsbygda.

Men det finnes flere i Dalsbygda som gir uttrykk i samtaler, mindre åpent, for at de har samme syn som det sistnevnte. Noen sier også at hvis det er slik som de sterkeste forsvarerne av skoletilbud i Dalsbygda hevder, at det er så store skadevirkninger for bygda at det nærmest er en katastrofe, så må det bety at de har dårlig tro på bygdemiljøet og ressursene der. Med andre ord: ei livskraftig bygd er ikke avhengig av at det er skole i bygda.

Det finnes også uttalelser fra personer med ståsted i det resterende Os som har sympati for skole i Dalsbygda,- riktignok uten noen vurdering eller vektlegging av økonomiske utfordringer

Det er dannet fronter som på mange måter har satt seg slik at dette kan ha negative virkninger både for skoledrift, lokalsamfunn og ikke minst for det store flertall av skoleelever i lang tid framover.

Enten et vedtak vil gå på å opprettholde Dalsbygda skole for kortere eller lengre tid eller at et nedleggingsvedtak vil utløse friskoledrift, vil dette med stor sannsynlighet (noe erfaringer viser) ramme den største (og gjenværende kommunale) skolen og elevene der. Dette kan gi en ikke villet og negativ konsekvens for kvalitet.

Det vi nå trenger i kommunen er utvikling av en felles romslig kultur som gir grunnlag for en skoleutvikling som legger til rette for at alle elever gis et best mulig tilbud, - og som ikke lager skiller.

Vi vil ha lokalsamfunn og skole som ønsker absolutt alle, uavhengig av holdning og bakgrunn velkommen til og i kommunen, og som samtidig ikke diskriminerer, men tar vare på en variasjon i bakgrunn og preferanser (enten det gjelder et det språklige/etniske forskjeller, seksuell legning, ønske om fritidsaktiviteter m.m.).

Ei felles skole trenger absolutt det engasjement foreldre i Dalsbygda kan tilføre skolemiljøet gjennom hele skoleløpet. Engasjementet som FAU og andre foreldre har utfoldet når det gjelder friskole er imponerende og trengs i fellesskapet og innenfor rammen av den offentlige skolen.

Vi er varme tilhengere av den offentlige skolen («fellesskolen») og mener at kommunen burde ha større innflytelse ved friskoleetablering enn det det er åpent for i dagens lov/forskrift. Men kommunen kan avgi uttalelse i saker der friskolesøknad foreligger. Et syn som går på antatt negative konsekvenser ved friskoleetablering vil bli lagt vekt på av direktorat/departement.

Os, 15.oktober 2021

Thomas Engåvoll

Johan Mylius Kroken

Jon Ola Kroken

Live M Ryen

Katrine Ness